

EKSAMEN

Emnekode: SFB10314	Emnenavn: Innføring i bedriftsøkonomisk analyse
Dato: 19.4.17	Eksamenstid: 4 timer
Hjelpemidler: Godkjent kalkulator	Faglærer: Hans Kristian Bekkevard
Om eksamensoppgaven og poengberegning: Oppgavesettet består av 5 sider inklusiv denne forsiden. Kontroller at oppgaven er komplett før du begynner å besvare spørsmålene. Alle oppgaver skal besvares og teller som angitt ved sensurering. Mener du noe er uklart, så ta selv de forutsetninger du mener er nødvendige. Lykke til.	
Sensurfrist: 11.5.17 Karakterene er tilgjengelige for studenter på Studentweb senest 2 virkedager etter oppgitt sensurfrist. www.hiof.no/studentweb	

Oppgave 1 (25 %)

En bedrift produserer to produkter. Følgende opplysninger foreligger om produktene:

	Produkt A	Produkt B
Pris kr	2.000	1.300
Direkte material kr	700	400
Direkte lønn kr	550	300

Bedriften benytter bidragskalkulasjon med følgende tilleggssatser til dekning av de indirekte variable kostnadene:

Materialavdelingen:	10 % av dir. material
Tilvirkningsavdelingen:	20 % av dir. lønn
Administrasjonsavdelingen:	15 % av tilvirkningsmerkost

- a) Sett opp en produktkalkyle for begge produktene som viser at sum variable enhetskostnader blir kr 1 644,50 kr for A og 920,0 kr for B. Beregn dekningsbidraget for hvert av produktene.

I fortsettelsen forutsetter du at de variable enhetskostnadene er som oppgitt ovenfor uansett hva du får som svar i oppgave a).

- b) Bedriften produserer og selger 1.200 enheter A og 1.600 enheter av B pr. år. Beregn det totale dekningsbidraget for bedriften. Beregn også resultatet når de faste kostnadene utgjør kr 600.000 pr. år. Hvor blir gjennomsnittlig dekningsgrad?

Forutsett at materialer er en knapp faktor (flaskehals) og at ved produksjonsmengden gitt ovenfor så er kapasiteten utnyttet 100 %.

- c) Foreta de nødvendige beregninger og vurder hvilket av de to produktene bedriften bør satse på dersom de ønsker å maksimere dekningsbidraget.
- d) Beregn bedriftens totale dekningsbidrag og resultat dersom bedriften bare produserer og selger det produktet du anbefaler.
- e) Dekningsbidraget blir større under d) enn under b). Er det en logisk forklaring på forskjellen? Begrunn svaret kort.

Oppgave 2 (15 %)

Handelsbedriften «Python AS» forhandler produktet «Spam!». For 2. kvartal budsjetterer de med et salg på 200 000 kr. eks. mva i april, 250 000 kr i mai og 300 000 kr i juni. Av en eller annen grunn har salget i 1. kvartal vært dårlig, så de ønsker derfor å redusere varelageret med 30 000 kr pr. måned i 2. kvartal. Det budsjetteres en bruttofortjeneste på 30 % og alt varekjøp gjøres pr. 15 dager. Bruk 25 % mva hvor nødvendig.

- a) Regn ut den budsjetterte varekostnaden pr. mnd i 2. kvartal.
- b) Regn ut det budsjetterte varekjøpet eks. mva pr. mnd i 2. kvartal.
- c) Sett opp utbetalingsbudsjett til leverandører pr. mnd for 2. kvartal. Posten «leverandørgjeld» hadde en UB på 50 000 kr ved utgangen av mars.
- d) Hvor stor vil posten UB leverandørgjeld være ved utgangen av juni?
- e) Alt salg er kontant. Hvor stor blir budsjettert innbetaling fra kunder pr. mnd i 1. kvartal?

Oppgave 3 (20 %)

En større industribedrift har utgifter til oppvarming og vedlikehold på kr 450 000 pr. år. Dette er et veldig stort beløp sett i forhold til andre tilsvarende industribygg.

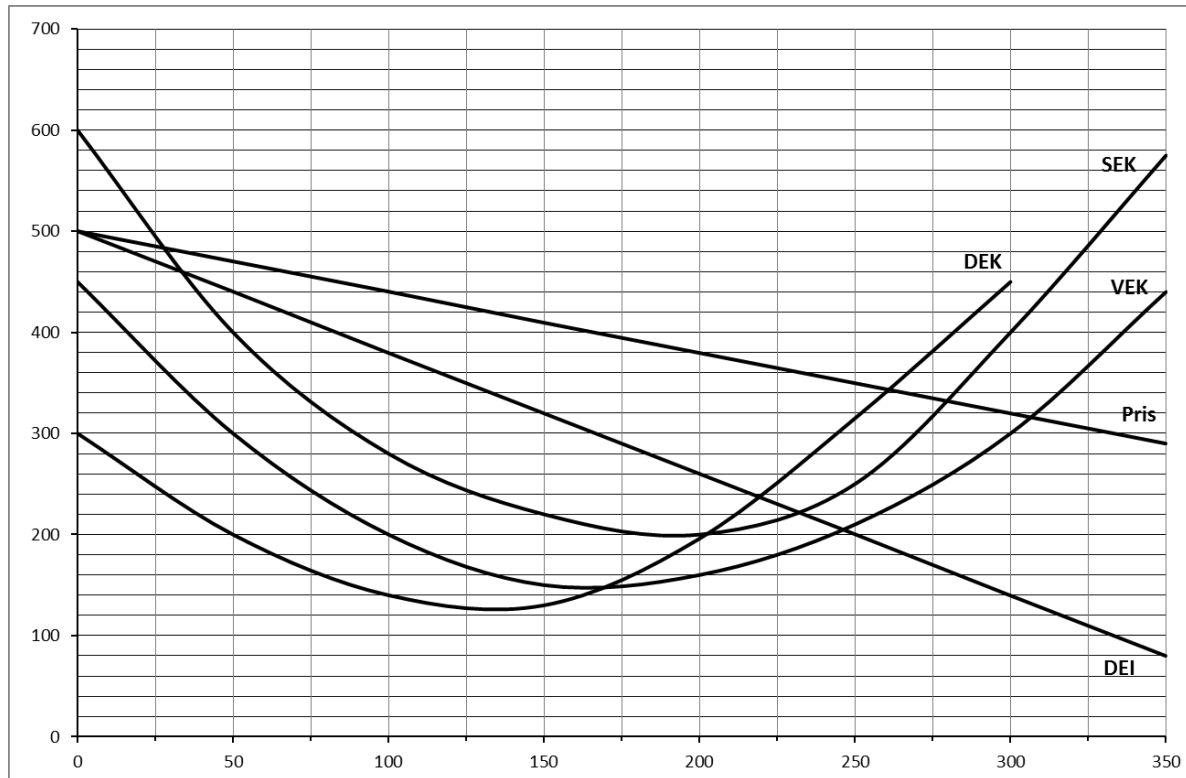
Ledelsen har derfor innhentet flere tilbud på skifte av vinduer og etterisolering. Det beste tilbudet viser en total kostnad for arbeidet på kr 420 000. Dersom arbeidene gjennomføres regner man med at kostnadene til oppvarming og vedlikehold vil bli redusert med 40 %.

Bedriften bruker en kalkulasjonsrente/avkastningskrav på 10 % for alle typer investeringer. Forutsett 3 års levetid på prosjektet.

- a) Beregn investeringens nåverdi.
- b) Skisser nåverdiprofilen og estimer prosjektets internrente
- c) Bør bedriften gjennomføre investeringen under de oppgitte forutsetninger?
- d) Hva er det høyeste avkastningskravet bedriften kan ha før prosjektet ikke lenger er lønnsomt?

Oppgave 4 (20 %)

Denne figuren viser enhetsdiagrammet for produksjon og salg av en spesiell pute med innebygd bluetooth-høytaler.

Når du besvarer denne oppgaven skal du ikke levere inn selve figuren. Du behøver heller ikke å tegne av figuren. Forklar skriftlig hvilke verdier/kurver du leser av for de ulike svarene og vis eventuelle utregninger.

a) Forklar kort hvordan du finner vinningsoptimal produksjonsmengde i figuren. Les av og beregn hva maksimalt overskudd blir ved denne mengden.

b) Forklar kort og beregn hva maksimalt dekningsbidrag vil være hvis man tilpasser seg til den vinningsoptimale produksjonsmengden i a). Hva må de faste kostnadene i det kapasitetsintervallet som er fremstilt her da være?

c) Hva er kostnadsoptimal mengde i figuren? Forklar kort hvordan du finner denne mengden. Les av og finn en kroneverdi for laveste enhetskostnad.

d) Et produkt som i dag selges for 300 kr har en priselastisitet på 2,3. Forklar hvordan en prisøkning til 315 kr teoretisk sett vil påvirke etterspørselen.

Oppgave 5 (20 %)

Spillmakeren AS produserer et spill for barn. Pris til kunde er 570 kr. De variable kostnadene pr enhet er kr 411. Bedriftens faste kostnader er kr 270 000 pr år.

- a) Hva blir dekningsbidrag pr spill og dekningsgraden?
- b) Hva blir resultat hvis det årlige salget av spill er 2 750 stk?
- c) Hva blir dekningspunkt mengde (antall) og omsetning (kr)?
- d) Hvis man ønsker et resultat på 200 000 kr, hvor mange enheter må i så fall selges?
- e) Hvor stor sikkerhetsmargin (målt både i antall enheter og kroner) har bedriften?
- f) Lag et dekningsdiagram for bedriften hvor dekningspunkt mengde og dekningspunkt omsetning fremkommer.